

Osman Başbüyük yazdı

Yılmaz Erdoğan'ı bırakın TÜRKİYE'NİN DÜŞTÜĞÜ “SAZAN SARMALI”NA BAKIN

Türkiye'nin düştüğü “sazan sarmalı”na bakın

07 Mart Perşembe 2019 21:20

Aslına bakarsanız Erdoğan doğru söylüyor. Ama adamlar saldırıyı bugün başlatmadılar ki. 50 yıldır bu ortamı hazırlamaya çalışıyorlar. Peki biz ne yaptık?

Soğuk Savaş döneminde ABD'nin izlediği stratejinin 3 ana ayağı vardı:

- 1) Dünya petrol ticaretini kontrol etmek,
- 2) Komünist olmayan ülkelerin silah pazarına hâkim olmak,
- 3) Dünya tarımsal üretimi üzerinde egemenlik kurmak[1].

Aslında bugün de değişen pek bir şey yok. Sadece stratejinin üçüncü ayağı diğerlerine göre daha ön plana çıkmış durumda.

Mesela, Türkiye ölçeğinde bir ülkeyi silahla falan diz çöktüremezsiniz; ama midesinde yakalarsanız, burnuna halka takılmış ayı gibi oynatmanız mümkün olur.

ABD dışişleri eski bakanı Henry Kissinger, 1970 yılında **“petrolü kontrol ederseniz ülkeleri, gıdayı kontrol ederseniz insanları yönetirsiniz”** şeklinde bir cümle sarf etmişti. Bu cümlenin ne anlama geldiğini ne yazık ki hâlâ anlayamayan siyasetçilerimiz var. Oysa ki Atatürk; **“Üreticilerden yoksun olan milletler üretkenlerin esiri olur. MİLLİ EKONOMİNİN TEMELİ ZİRAATTIR. Köylü milletin efendisidir.”** diyerek, çok önceden bu tehlikeye karşı bizleri uyarmıştı. Bizi bekleyen

tehlikenin büyüklüğünü anlatabilmek için yaşanmış örneklere bakalım.

YEŞİL DEVRİM VE AFRİKA

2'nci Dünya Savaşı yıllarında yaşanan gıda sıkıntısı, savaşan ülkeleri tarımsal üretimini artırmaya yönlendirdi. Bu konuda başı çeken hiç kuşkusuz ABD idi. Yeşil Devrim olarak adlandırılan 1950-70 yılları arasında ABD, daha fazla ürün elde etmek amacıyla tohum ıslahı, makineleşme, kimyasal gübre ve sulama gibi çeşitli teknolojileri tarımda kullanmaya başladı. Bunun bir sonucu olarak, ülkede zamanla küçük ölçekli çiftçilik kayboldu, endüstriyel tarıma geçildi. **Bu dönemde dünya tarımsal üretimini kontrol etme, ABD kapitalizminin jeopolitik stratejisinin en önemli unsurlarından biri haline geldi.** Bu süreci Avrupada yakından takip etti.

1970'li yıllarda petrol fiyatları hızla tırmanırken aynı paralelde tahıl fiyatları da 3-4 katına çıkıyordu. Kendi ihtiyacının çok çok üzerinde bir üretim kapasitesine ulaşan ABD, bu sayede Dünyada tahıl arzını ve fiyatını kontrol eden tek ülke haline geldi[2]. Kissinger'ın istediği şey hayata geçiyordu.

Gelişmekte olan ülkelerin, geniş topraklar üzerinde, çok büyük üretim kapasitene sahip tarımsal işletmeleri kuracak ekonomik güçleri yoktu. Üstelik buralarda yapılacak üretimi destekleyecek, makine, kimyasal ilaç ve gübre ile ıslah edilmiş tohum teknolojilerinden de yoksundular. Bu sebeple dünyada yaşanan acımasız tarımsal rekabetin giderek gerisinde kalarak, her geçen yıl daha az üretir hale geldiler ve sonunda halklarını doyuramayacak duruma düştüler. Bunun bir sonucu olarak da gıda temini için, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve küresel piyasalardan borç almak zorunda kaldılar. Borçlarını ödeyecek üretim kapasitesini hiçbir zaman yakalayamadıklarından, zamanla faiz sarmalında tekrar sömürgeleştiler. Zaten planlanan da buydu[3].

Bahse konu dönemde Afrika ülkeleri bağımsızlıklarını daha yeni kazanmıştı. Bu ülkeler, 1960'lı yıllarda gıda konusunda sadece kendi kendilerine yetecek üretime sahip değil aynı zamanda net tarımsal ürün ihracatçısıydılar. Fakat Yeşil Devrim'in yaşandığı yıllarda tarımsal üretim teknolojisinin gerisinde kaldıkları için bugün Afrika kıtası yiyeceğinin %25'ini ithal eder hale geldi. Kitadaki ülkelerin neredeyse tamamı gıda ithalatçısı. **Kıtlık ve açlık ve bu sebeple çıkan politik krizler, Afrika için olağan bir durum halini aldı[4]. Bu durum bir tesadüf değildi.**

Afrika'nın yaşadığı gıda krizinin iç savaşlar ve salgın hastalıklar gibi birçok nedeni var. **Ancak asıl neden, devlet kontrolü ve desteğinin tarımdan safha safha çekilmiş olmasıdır. Devleti tarımın dışına iten mekanizma ise hiç kuşkusuz Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Ticaret Örgütü'dür.** Bu kuruluşlar, dış borçların geri çevrilmesine yardımcı olma görüntüsünde, devletin tarımdan desteğini çekmesini sağlayarak, tam tersi yönde ülkeleri borç sarmalına mahkûm ederek, yeniden yarı sömürge olmalarını sağlamıştır[5].

TARIMSAL ÜRETİM KÜRESEL ŞİRKETLERE BAĞIMLI HALE GELDİ

ABD tarım bakanı John Block, 1986'da Uruguay'da yapılan tarımla ilgili bir toplantıda; "ülkelerin kendi kendini beslemeye yetmesi fikrinin artık çağ dışı kaldığını" söyleyerek katılımcıları, gıda güvenliklerini ABD'den çok daha ucuza ithal edebilecekleri tarım ürünleriyle sağlayabileceklerine inandırmaya çalışıyordu[6]. Bu sözlere inanan Venezüella'nın başına neler geldiğini birazdan anlatacağız. Bu arada John Block, o yıllarda ABD'nin tarım ürünlerini nasıl bu kadar ucuza mal ettiği konusunda hiçbir bilgi vermiyordu. Washington, Dünya Ticaret Örgütü'nün kaldırılmasını dikte ettiği tarımsal destekleri (sübvansiyon), kendi çiftçisi için her sene giderek attırmaktaydı[7] ve aynı zamanda tarım araştırmalarına inanılmaz destekler veriliyordu. Böylece tarımda gen devrimi yaşandı.

Bugün geldiğimiz noktada, Monsanto, Bayer, Cargil gibi büyük şirketler, neyin yenileceğine, nasıl üretileceğine ve nasıl işleneceğine karar verir hale geldi. Bu şirketler tohumdan tabaktaki yemeğe kadar tüm gıda zincirini kontrol etmeyi amaçlıyor.

Çiftçilerin binlerce yıl tecrübeyle elde ettikleri tohumlar çalındı. Çiftçi, kimyasal yöntemlerle üretilen, genetiğiyle oynanmış ilaç ve besin bağımlısı, hibrit tohumlara mahkûm edildi. Büyük şirketlerin tekellerinde topladıkları tohum sertifikaları, çiftçiler arasındaki tohum ticaretini neredeyse bitirdi[8]. Bu tohumlar, tek bir seferlik ürün verdiği için, çiftçiler her yıl bu şirketlerini kapısını tekrar çalmak zorunda. Aynı zamanda ülkeler, vaat edilen verimliliği sürdürebilmek için yine bu şirketlerin ürettiği pestisit ve herbisit gibi ilaçlarla, kimyasal gübrelerle döviz ödemek zorunda. **Bütün bunlara çiftçinin kullandığı tarım makineleri ve onların yaktığı mazotu da eklerseniz, tarım üretiminin ne kadar çok dış girdiye bağımlı olduğunu görürsünüz. Gelişmekte olan ülkelere malı girdisi olmadan tarımsal üretim yapamaz hale geldi.**

VENEZUELLA ÖRNEĞİ

Hugo Chavez, 1998 yılında iktidara gelirken, ülkenin petrol gelirlerini fakir halk ile paylaşacağını ve gıda güvenliğini garanti altına alacağı vaatlerinde bulunmuştu. Sosyalist programını finanse etmek için petrol gelirinden başka kaynağı yoktu. Petrolü devletleştirerek ana gelir kaynağı kontrol altına aldı. Takiben yüzlerce özel şirketi ve yüzbinlerce dönümlük araziyi devletleştirerek ülkedeki servet dağılımını dengelemek istedi. Fakat el konulan varlıklar tecrübesiz ellerde çok kötü yönetildi için yerel tarımsal üretim giderek azalmaya başladı. Bu durum pek önemsenmedi; **"paramız var ki, ithal ediyoruz"** diyerek ithalata dayalı bir düzen kuruldu. İthal edilen tarım ürünleri üzerinden sübvansiyon yapılarak fakir halkın gıdaya daha ucuza ulaşması sağlandı. Doğal olarak ithalat, ülkedeki tarımsal üretimi daha da baskı altına aldı. 2003 yılında döviz alım

satımının devlet tekeline alınmasıyla birlikte birçok şirket üretime devam edebilmek için gerekli olan aramalı ve ekipmanları ithal edemez oldu. Bu durum tarımsal üretimi ciddi ölçüde baltaladı[9].

Halefi Nicolas Maduro döneminde petrol fiyatları düşmeye başlayınca, bütçedeciddi açıklar vermeye başladı. 2014 yılında Amerikan ambargosuyla birlikte petrolden akan para iyice kesilince Maduro döviz yokluğundan gıda ithalatını kesmek zorunda kaldı. Bu sefer de gıda fiyatları yükselmeye başladı. Gıda fiyatlarındaki artışın yarattığı enflasyonist baskı, Maduro'nun iktidarını tehdit ediyordu. **Maduro, çare olarak fiyatları makul seviyede tutmak adına üretimi sübvansede etmeden, fiyatları düşük tutmak için kanuni düzenlemeler yapma yoluna gitti. Yeni yasalarla gıda ürünlerinin üretimi, dağıtımını (tanzim satış) ve fiyatlandırılması düzenlendi. Hükümetin gıda sorununa çözüm diye geliştirdiği yöntemler tam tersine yerel tarım üretimini daha da azalttı.** Bu düzenlemeler birçok şirketi kâr edemez hale getirdi. Sonuç olarak; şirketlerin üretimi durdurmak zorunda kalması, gıda krizine yol açtı[10]. Artık halk ancak tanzim satış merkezlerinden, Maduro taraftarlarının kontrolünde dağıtılan ucuz gıdaya ulaşabiliyor. Maduro karşıtı gösterilere katılırsanız aç kalmak garanti!

Normalde gıda ithalatının durması birçok ülkede çiftçi için büyük fırsattır. Venezüella'da bir çiftçinin ihtiyacı olan, verimli toprak, su, güneş ve dünyanın en ucuz yakıtı var. Ama çiftçi üretilmiyor. Niçin? İnsanlar uzun gıda kuyruklarında saatlerce sıra bekliyor; çöpleri karıştırarak beslenmeye çalışanlar var. Acaba neden? Çünkü çiftçinin elinde yerli tohum kalmamış; hibrit tohum ithal edecek para yok; tohum bulsalar kimyasal ilaç ve gübrelerle ulaşamıyorlar. Bozulan biçer döverin **parçası** bulunamıyor, bulunsa bile parasını ödemek zor. Köylerde çalışacak insan gücü kalmamış. İşin özü tarımsal üretim zinciri kırılmış.

Ülkede insanlar ortalama 11 kg zayıflamış durumda ve ABD sınıra tırlarla yüzlerce ton gıda yardımını yığmış, köpeğe kemik sallar gibi Venezüella'nın zavallı vatandaşlarına isyan işareti veriyor. Ülkedeki krizin sonucunu hâlâ merak ediniz var mı? Küresel şirketler Venezüella'nın petrolüne çökecek. Mesele Maduro'yu sevip sevmemek değil düşülen tuzağı görmek...

TÜRKİYE'DE DURUM NE?

Gelelim Türkiye'ye. Cumhuriyet döneminde Türkiye'ye tarım konusunda ilk dayatma 1954 yılında geldi. Başbakan Adnan Menderes, ABD'den Türkiye'ye yapılan yardımı, 300 milyon dolar artırımını istemişti. ABD, Türk ekonomisinin düzelmesinin ancak tarıma uygulanan desteklerin azaltılmasıyla başarılabileceğini vurgulayarak isteği geri çevirdi[11].

Asıl ciddi saldırı 12 Eylül 1980'de oldu. Darbe öncesi ülke ekonomisi batık vaziyetteydi. Borçlarımızı geri çevirecek miktarda borç bulabilmek için neoliberal ekonomi politikalarını yürürlüğe koymak zorunda kaldık. 24 Ocak kararları, temelde tarımda korumacılığın kaldırılması ve desteklemelerin azaltılmasını dayatıyordu. Dışarıdan gıda alımına konulan gümrük tarifelerinin iç piyasayı terbiye etmek amacıyla düşürülmesi isteniyordu. Konu ile ilgili bazı çevreler, isteklerin ABD ve Avrupa ülkelerinde giderek artan tarım ürünleri stoklarının eritilmesine bağladı. Ama aslında yapılmak istenilen bambaşka bir şeydi.

1988 tarihinde tohum ithalatına gümrük muafiyetleri getirildi. İlerleyen yıllarda baskının dozu giderek arttı. 5 Nisan 1994 kararları bağlamında IMF'e verilen taahhütler kapsamında destekleme alımlarına giren ürün sayısı giderek azaltıldı. Daha sonra 10 Ocak 1996 tarihinde devreye giren Gümrük Birliği Antlaşması ile tarım ürünlerinin ithalatına konulan kısıtlamaların bir kısmı daha kaldırıldı. Tarım ürünlerinde fiyat oluşumu serbest piyasaya bırakıldı. Tarımsal kitler özelleştirildi. Tarım Satış Kooperatifleri gibi örgütlerden devlet desteğini çekti[12].

Bu süreçte yavaş yavaş bireyler değişmeye başladı. Mesela, tarım ürünleri ihracatı 2004 yılında 1980 yılına göre %58 oranında artarken, ithalat %5322 oranında arttı. 2002 yılını fazla ile kapatan tarım ürünleri dış ticaret dengesi, 2003 yılından itibaren açık vermeye başladı[13].

2001 yılında yaşanan ekonomik krizle birlikte yeni dayatmalar gelmişti. Örneğin, Kemal Derviş'in talimatıyla çıkarılan Şeker Kanunu'yla şeker pancarı üretimi yasaklandı ve mısır glikozu-şeker kamışı ithalatı serbest bırakıldı. Cargill gibi firmalar bu kararın ardından ülkede hızla yatırıma başladı. 2016 yılında da ABD menşeli 80 bin ton şeker ithalatında %50 olan gümrük vergisi %0'a indirilerek şeker pancarı üretimi tamamen bitirildi.

IMF'ye 9 Aralık 1999 tarihinde verilen niyet mektubu ile Dünya Bankasına verilen 10 Mart 2000 tarihli niyet mektubu esas alınarak 2000 yılından itibaren tarımda "doğrudan gelir desteği" uygulamasına geçilmişti. Bu uygulamayı AKP Hükümetleri de devam ettirdi. Bu yöntem ile teşvikler, üretime göre değil, arazi büyüklüğüne göre verilmeye başlandı. Bu yöntem, niyetin tam tersi yönde küresel kuruluşların planladığı şekilde, üretim azalmasına sebep oldu. Hatta geçtiğimiz günlerde basında "doğrudan gelir desteğinin" yatak odasından dağıtıldığını iddia eden yazılar çıktı. Habere göre konuya hâkim tek bir personel, bakanlığın bilgisayarlarını evine götürmüş, dağıtımını kafaya göre yatak odasından yapıyormuş! [14]

2006 yılında AKP hükümeti "Tohumculuk Kanunu"nu çıkartarak köylülerin sertifikasız tohumları üretmesi, çoğaltması ve satması yasaklandı[15]. Bu yasayla köylüler, küresel tohum şirketlerinin sertifikalı tohumlarına bağımlı kılınırken, binlerce yılda ıslah ederek geliştirdikleri yerli tohumların kaybolmasının önü açıldı. Ülkedeki tohum çeşitliği hızla azalmaya başladı. Her geçen yıl dışarıdan daha fazla tohum ithal eder hale geldik.

Örneğin 1990'ların başında ABD ve Kanada, Türkiye'den aldıkları mercimek ve nohut tohumları ile üretime başlamıştı.

Bugün ülkemizde yetişen ve anavatanı Anadolu olan buğday, mercimek ve nohut gibi ürünlerin üretimi iç tüketimi yetemez hale geldiği için bu ürünleri Kanada ve ABD'den ithal ediyoruz[16].

Türkiye'de 1986 yılından beri ithal tütünde kg başına 3 dolar, sigarada paket başına 40 cent "Tütün Fonu" uygulanmaktaydı. Bu uygulamanın amacı Türkiye'de üretilen tütününü, Türk tarımını korumak ve ihracat rakamlarını yükseltmekti. 2010 yılından itibaren bu fon kaldırıldı. Tütün Fonu'nun kaldırılması ile Türk tütününü bitirildi[17]. Yerli sigara markası kalmadı.

AKP'nin 2006'da çıkardığı Tarım Yasası ile Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın (GSYH) %1'inin tarım üreticisine destek olarak verilmesi hükme bağlanmıştı. Ancak bu oran hiçbir zaman yakalanamadı, destek %0,3 ile %0,5 arasında kaldı. Devletin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri üzerinden verdiği kredi miktarları göreceli olarak artıyormuş gibi gözükse de artan döviz fiyatları ve GSYH'ya orana göre verilen krediler sürekli azalıyor. ABD ve AB'nin denetiminde olan Dünya Bankası, IMF ve Dünya Ticaret Örgütü'nün yönlendirmesiyle tarıma verilen destekler göstermelik hale getirildi.

Bu arada ABD ve AB tarıma destek konusunda ne yaptı dersiniz? ABD, tarımsal üretim değerinin %25'ini üreticiye destek olarak vermekte; bu değer AB'de %40'ları bulmaktadır[18]. Bu haksız rekabet zamanla Türk çiftçisini üretmez hale getirdi. Son 16 yılda çiftçi, Belçika büyüklüğünde toprağı ekmekten vaz geçti. Hollanda büyüklüğündeki topraklarımız da her yıl nadasa bırakılıyor.

Para kazanılmayan yerde insanları tutamazsınız. Geçim sıkıntısı çeken çiftçiler özellikle genç olanları köyleri terk etmeye başladı. Bu arada büyükşehir yasasıyla bazı köyler mahalle oldu. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kapatıldı. Görevleri, İl Özel İdarelerine devredildi. Sonra onlar da kapatıldı. Arkasından köy okulları da kapatılıp taşınmalı eğitim sistemine geçilince, köyler tamamen boşaldı.

2002 yılında tarımın istihdam içindeki payı, %34,9 iken 2017 yılında bu oran %19,4'e geriledi[19]. Tarımda istihdam rakamlarını yüksek olduğu dönemlerde önceki hükümetler oy kaygısıyla tarımdan desteği tamamen çekemiyordu ancak tarımdan ekme yiyen insan sayısının azalması AKP Hükümetlerinin daha pervasız davranmasına müsaade etti. Bu pervasızlık, göreve geldikleri yılda %9,98 olan GSYH içindeki tarımın payının, 2017 yılı itibarıyla %4,35'e düşmesine sebep oldu. Tarımsal üretimde hiç artış olmazken, Türkiye'nin nüfusu sürekli artıyordu. Plansız bir şekilde Suriye ve diğer ülkelerden gelen 5 mülteci gıda ihtiyacını daha da artırdı. Bütün bunlara bir de de tatillerini Türkiye'de geçirmeyi tercih eden yıllık 40 milyondan fazla turist eklenince, gıda üretimi tüketimin çok çok gerisinde kaldı. Bütün bu sürecin sonunda tarım ülkesi Türkiye, gıda ithal etmeden karnını doyuramaz hale geldi. 2017 yılı verilerine göre 8 milyar 895 milyon dolarlık gıda ithalatı yapmak zorunda kaldık.

Bütün bunlar olurken AKP'li Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlarından Mehmet Mehdi Eker'e, Fransa Hükümeti "**Tarım Alanında Şövalye Liyakat Nişanı**" verdi! Bakan Eker, "*ortak idealler ve hedeflere sahip iki ülkenin rekabet etmek yerine işbirliği içinde olması gerekir*" diyordu[20].

Atatürk'ün "Yabancı bir devletin himaye ve desteğini kabul etmek, insanlık özelliklerinden mahrumiyeti beceriksizlik ve miskinliği itiraftan başka bir şey değildir" sözünü hayatında hiç duymamış olan AKP'li Faruk Çelik, bakanlığı döneminde, "Tarım Teknolojisi ve Kapasite Geliştirme" görevini İngiltere'ye havale etmişti! Kozmik odadakiler kadar mahrem bilgilerimiz, plan, öngörü ve hedeflerimiz İngilizlerin elinde ve insafındaydı![21]

Tarımla ilgili hiçbir eğitimi olmayan çiçeği burnunda son bakanımız Bekir Pakdemirli ise göreve gelmeden önce dünyanın en büyük dondurulmuş patates üreticisi Kanada merkezli küresel McCain Food şirketinin Ortadoğu danışmanı idi. Endüstriyel hazır gıdalar Türkiye pazarına Pakdemirli'nin "başarısı" ile girmişti![22] Bu sene hastalık tehlikesiyle 25 ilde toplam 141 bin dekada patates ekimi yasaklandı[23]. Ne yazık ki bu hastalığın dışarıdan donmuş patates ithalatını artırma ihtimali var. Zaten sevgili bakanımız da "*Saman ithal ettiniz, buğday ithal ettiniz diyenlere karşı şunu söylüyorum; Türkiye'de para var ki ithalat yapabiliyor*" diye cevap veriyor[24]!

Bütün bu beceriksiz siyasetçiler Türkiye'yi açlık tehlikesiyle karşı karşıya bıraktı. Yerel seçimler öncesi Cumhur İttifakının meydanlarda halkı ikna etmek için kullandığı en önemli argüman "**beka tehlikesi**". Evet Türkiye'nin gerçekten de beka tehlikesi var. Ancak bu tehlike ne Kuzey Irak'tan ne Suriye'den ne FETÖ'den ne de PKK teröründen kaynaklanıyor. **Beka tehlikesi, SAZAN SARMALI tezgahına düşmek üzere olduğumuzdan kaynaklanıyor.**

SAZAN SARMALI

Bu SAZAN SARMALI da ne diyeceksiniz? Anlatalım.

AKP iktidarında, son 17 yılda acımasızca uygulanan neoliberal ekonomi politikalarıyla her şey haraç mezat satılarak devlet ekonominin dışına itildi. Devlet koruması ve güvencesinin olmadığı bu dönemde, şehirlerin çevresindeki asgari ücret ile köleliğe mahkûm edilen insan sayısında büyük artış oldu. Tarımdan devlet desteğinin çekilmesiyle birlikte köyden kente göç daha da hızlandı. Nüfusun %15,5'i daha gettolarda yaşamaya başladı. Köyünde başına buyruk çalışarak, çok çeşitli olmasa da doğal gıdalarla para harcamadan karnını doyurabilecek bu insanlar da gettolardaki asgari ücretli köleler ordusuna katıldı. Bu geniş kitleler, ucuz gıda satan marketlere ve devlet yardımlarına mahkûm hale geldi. İşin ilginç yanı, AKP hükümetlerinin izledi yanlış politikalar sebebiyle bu zor hayata mecbur edilen dar geliri bu geniş kitleler, inanç sömürüsü

üzerinden oluşturulan algı sebebiyle AKP'nin oy deposunu oluşturuyor.

Demirel'in söylediği; *"tencerenin düşüremeyeceği hükümet yoktur"* sözü doğrudur. Ekonomik krizin derinleşmesiyle, gıda enflasyonu iyice artarsa, bu geniş kalabalıklar eve ekmek götürmekte daha fazla zorlanmaya başlarsa hatta daha da ilerisi, işsiz kalır ve asgari ücretle bile iş bulamazlarsa veya bankamatikler gün gelir para vermezse, yani devlet maaş ödeyemezse ne olur? Hükümetin devrilmesini bir tarafa bırakın, yaşanması kaçınılmaz olan sosyal patlamalar sonu belli olmayan bir istikrarsızlık sürecini başlatır.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bir konuşmasında şöyle diyor: *"Bugüne kadar Türkiye'yi istedikleri gibi eğip bükemediler. Baktılar kurla faizle olmuyor, bu defa ülkemizi soğan, patates, biber, patlıcan, salatalık üzerinden ters köşe yapmaya çalışıyorlar. Aldığımız tedbirlerle bu hamleyi de boşa çıkardık. Çadırlar kuruldu. Bütün bunlarla birlikte tanzim satış yerlerini kurduk; fiyatlar yarıya indi daha da inecek. Temizlik ürünlerinden tutun marketlerde ne varsa onların da belli bir kısmını buralarda satmaya başlayacağız. Bunlar terör estirdiler terör. Gıdada teröre estirenlere gereken dersi veriyoruz, vereceğiz"*[25].

Aslına bakarsanız Erdoğan doğru söylüyor. Ama adamlar saldırıyı bugün başlatmadılar ki. 50 yıldır bu ortamı hazırlamaya çalışıyorlar. Peki biz ne yaptık? Gıda fiyatlarındaki enflasyon hızla tırmanmaya başlayınca ilk aldığımız tedbir, fiyatı artan tarım ürünlerinin gümrük vergisini sıfırlamak ve ithalat kotasını kaldırmak oldu. Arkasından marketlere zabıta gönderdik. Sonrasında belediyeler tanzim satış çadırları kurdu. Şimdi de Rekabet Kurulu, perakende gıda ticareti alanında faaliyet gösteren 23 zincir market hakkında soruşturma başlattı. Yani fiyat kontrol sistemine geçtik.

Piyasada bir mal ziyadesiyle varsa stokçuluk yoluyla vurgun yapma ihtimali yoktur. Stokçuluk ancak ve ancak mal darlığında olur. Mal darlığı sorununu çözmek ise ithalatı artırmakla değil üretimi artırmakla olur. Bir ürünün fiyatını, maliyet artı kâr belirler. Eğer siz maliyetleri düşürecek tedbirler almadan, kâr oranlarını düşürecek şekilde tedbir almaya çalışırsanız, üretimi daha da baltalarsınız. Üreticiler üretimden, tüccarlar ticaretten vazgeçerler. Emir komuta ile serbest pazar ekonomisi olmaz. Tarım alalında üretim zinciri kırılır, bu süreç ciddi devalüasyon ve ekonomik yıkım getirir[26].

Gıda fiyatlarını düşürmek için yapılması gereken, üretimi artırmaktır. Peki Hükümet, gıda krizi yaşadığımız son 4-5 ayda üretimi artırmak için tek bir önlem almış mıdır? Almadı, alamaz. Peki niçin?

Hükümet, maaşları ödeyebilmek için küresel piyasalardan borçlanmak zorunda. Üretimi artıracak yönde tedbirler almaya kalkışırsa 1 kuruş para vermezler. İşte çeşitli baskı araçları kullanılarak bir ülkeyi üretimi artıracak tedbirler almaktan alıkoyarken, ithalata yönlendirmeye, bunun bir sonucu olarak fiyat kontrolü rejiminin doğmasına neden olmaya, bu süreçte borç vermeye devam ederek krizi daha da derinleştirmeye ve sonunda hedef ülkeyi iç ve dış politikada kendi kararlarını alamaz hale getirerek esir alma tezgahına SAZAN SARMALI diyoruz. Maalesef Türkiye bu sazan sarmalı tezgahına düşmüş bulunuyor.

Bugün Türkiye'nin Batı ile en önemli sorunlarından bir tanesi, Rusya Federasyonu'ndan alacağımız S-400 füzelerinin yarattığı kriz. Bütçede para yok, bu silah sistemini temin etmek için de kredi gerekecek. Mesela "beton" için kredi istesenez herkes verir. Hatta S-400 alımı için bile küresel piyasalardan kredi bulabilirsiniz. Ama tarımsal üretiminizi artırmak için 1 kuruş kredi vermezler. Çünkü **tarım en stratejik sektördür. 21'inci Yüzyılın en önemli silahı nükleer silahlar değil gıdadır.**

Bir ülkede toplumsal yapıyı, gelir ve kişi sayısı açısından bir piramide benzetebiliriz. Tepeye doğru çıktıkça gelir düzeyi artarken, kişilerin sayısı azalır. Aynı şekilde tabana doğru indikçe gelir düzeyi azalırken, kişilerin sayısı artar. Ekonomik kriz dönemlerinde tabandaki çok büyük kitleler gelirlerinin büyük bir kısmını sadece karınlarını doyurmaya ayırmak zorunda kalırlar. Peki bu insanlar ne yer dersiniz? Anadolu insanının en çok yediği; ekmek, hamur işi, makarna ve bulgurdur. Buğdaydan yapılan yiyecekler. Sonra nohut, fasulye ve mercimek gelir. Biz bu gıdaları nereden ithal ediyoruz? Kanada ve Amerika'dan. Demek ki 1990'larda bizden bu tohumları boşuna almamışlar.

Yerel seçimlerden sonra Türkiye ciddi bir borçlanma arayışına girecek. Borcu borç ile çevirmekten başka çare yok. Ülkenin çok miktarda döviz ihtiyacı var. Seçim sebebiyle bu tablo şimdilik saklanıyor. Erdoğan haklı olarak yeni yaptırımlardan kaçmak için IMF'den borç almak istemiyor. Peki başkaları verdikleri paranın nereye harcanacağına karışmayacak mı? Mesela Londra (Rothschildler). Para vermek için seçimlerden AKP'nin güçlü çıkıp çıkmayacağını görmek istiyorlar. Çünkü şimdiye kadar uygulanan hatalı ekonomi ve tarım politikalarının devamını, Erdoğan gibi halkı inandıran güçlü bir liderden başkası sağlayamaz. Seçimden sonra para muslukları açılacak. Ülkede ciddi bir rahatlama olacak. İthalata devam edileceğiz. Bu arada tarımın her geçen gün biraz daha öldüğünü hiç kimse önemsemeyecek.

Türkiye benzer bir durumu II. Abdülhamit döneminde yaşamıştı. Ulu Hakan(!), 33 yıllık iktidarı döneminde tam 13 defa borç anlaşması imzaladı. Borç alarak iktidarını uzattı. Alınan borç ile iktidarda kalma süresi doğru orantılıydı. Ama aynı zamanda alınan borç ile devletin hayatı ters orantılıydı. Yükümlülük altına giren devlet giderek zayıflıyordu[27]. Sonuç itibarıyla Abdülhamit bu günkü Türkiye'nin tam 2 katı büyüklüğünde toprak kaybetti. Sanılanın aksine Abdülhamit yıkılmakta olan Osmanlı'nın ömrünü uzatmamış, tam tersine kendi iktidarını uzatmak için borç alırken yapısal sorunların gizlenmesine sebep olarak devleti yıkıma hazırlamıştır. Abdülhamit'i bugün göklere çıkartan zihniyet uyanmamızı önleyerek aynı numarayı tekrar yememiz için çalışmaktadır. Bütün dünyada her ülkenin din adamları milliyetçiyken bizimkilerin Cumhuriyet düşmanı olması bir tesadüf değildir.

NE YAPMALI?

1) Döviz, yurt içinde üretilmeyen mallara ulaşmak için kullanılmalıdır. Gıda ithalatına bağımlılık diğer ürünlerin ithalatını da tetikler. Çünkü alım gücü azalan köylü ve ülkeden çıkan döviz, diğer sektörlerdeki tüketimi azaltarak zamanla onların da batmasına neden olur. Böylece diğer alanlarda da ithalata mecbur kalırız. Gelişmiş ülkelerin tamamı, aynı zamanda tarım ürünleri ihracatçısı olup, tarım üretimi fazlası vermektedir. Türkiye'nin SAZAN SARMALI'ndan kurtulmak ve sonrasında orta gelir tuzağını yenmesi için en önemli ve ilk yapması gereken şey, tarımsal üretim fazlası vermektir. Aksi takdirde hiçbir alanda gelişme kaydetmek mümkün olmaz.

2) Bugün karşı karşıya olduğumuz en büyük tehdit gıda güvenliğidir. Barzanistan, Membiç, Terör Koridoru, PKK, FETÖ gibi tehditler bu tehdidin yayında solda sıfır kalır. Bu manada önümüzdeki 10 yıl bizim için en önemli bakanlık Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıdır. Yerel seçimlerden sonra Bakan dahil, bakanlığın bütün kilit kadroları hiç kimsenin gözünün yaşına bakmadan değiştirilmelidir. Bakanlıktaki akrabalık ve hemşerilik ilişkilerine son verilmeli, liyakat esasına dayalı, küresel şirketlerle ve ithalatla bağlantısı olmayan, mesleğini çok iyi bilen kişiler görev başına getirilmelidir.

3) Üretimi artırmak için tarım ve hayvancılık mutlaka ciddi oranda desteklenmelidir. Verilen destek, devletin bütçesine yük getirmeyecek, tam tersine katkı sağlayacaktır. Ziraat mühendisi veya iktisatçı değiliz ama konuyu kabaca şöyle anlatmaya çalışalım. 2017 verilerine göre aşağı yukarı 9 milyar dolar tutarında gıda ithalatı yapmışız. Üretimi artırmak ve iç tüketimi karşılamak için devlet, 2 milyar doları çiftçiye çeşitli yollarla teşvik olarak verse; bir sonraki sene üretimimiz yeterli miktarda olursa, 9 milyar dolar cebimizde kalır. Devlet 2 milyar dolar kaybetti diyeceksiniz. Kaybetmez. Piyasada yurt dışına çıkmayan bir 9 milyar dolar olacak, buna devletin teşvik olarak verdiği 2 milyar doları ilave edersek, piyasada elden ele dolaşan miktar 11 milyar dolar eder. Devlet, vatandaşın cebine giren bu 11 milyar dolardan, insanlar her alışveriş yaptığında KDV ve ÖTV şeklinde vergi alacak. Devlet, verdiği 2 milyar doların tamamını vergi yoluyla geri alabilir mi bilemem ama verilen teşvik ile yakalanan üretim artışı oranına göre önemli bir miktarın geri döneceği kesindir. Teşvike para harcamak yerine ithalatın önü açılırsa, devletin kasasından hiç para çıkmaz. İthal edilen malları kim alıyorsa, para onların cebinden, yani vatandaşın cebinden çıkar. Burada devlet, cebinden para çıkmadığı için kârlı gibi gözüküyor ama para çıkışı olduğu için zararı ülke etmektedir. Bu noktada önemli olan ülkenin kaybetmemesi dövizin ülke ekonomisinden dışarı kaçmasının önlenmesidir. Dolayısıyla devlet, cebinden biraz feragat ederse, yurt dışına kaçmayan o 9 milyar dolar, ülkeye çok şey kazandıracaktır.

4) 3 yıl içerisinde temel gıda maddeleri olan tahıl ve bakliyatta ithalata bağımlılığı sıfırlayarak ihracatçı duruma geçmemizi sağlayacak bir plan yapılmalıdır. Aynı paralelde pamuk gibi sanayi bitkilerinde dışa bağımlılık sonlandırılmalıdır. Daha sonra aşama aşama teknoloji gelişimi ile tohum ithalatı azaltılarak en geç 10 yıl içerisinde tamamen yerli tohumaya geçilmelidir.

5) Tarımsal üretimde arzu edilen artış sağlansa bile dışarıdan ithal edilen tohum, gübre ilaç ve katkı maddelerine bağlı kalındığı sürece tarımdan beklenen katma değer sağlanamayacaktır. Katma değeri artırmak için dış girdi mümkünse sıfıra indirilmelidir. Bu maksatla devlet tohum, gübre ve ilaç üretimi gibi alanlarda her türlü desteği vermeli gerekirse kendisi doğrudan yatırım yapmaktan çekinmemelidir.

6) Yerel seçimlerden sonra tanzim satış uygulamasına son verilmelidir. Üretim maliyetlerini düşürmeden fiyatları kontrol etmeye çalışmak tam tersi sonuç vererek üretim zincirini kırar.

7) Herkesin işi gücü bırakıp tarım konuşup tarım yazması gerekir. Dış güçler tarafından baskı altında tutulan hükümeti, oy kaybı endişesi yaşatmadan harekete geçirmek mümkün olmaz.

İki tespit ve Atatürk'ün bir sözüyle bu uzun makaleyi sonlandıralım:

1. Erdoğan ya "yiğit düştüğü yerden kalkar" hesabı, bizi bu SAZAN SARMALI'ndan kurtaran ya da anavatanında buğday, nohut ve mercimeği bitiren bir lider olarak tarihe geçecek.

2. Türkiye, S-400'den vazgeçerse burnuna halka takılmış demektir. Bu kaybedecek hiç zamanımız kalmamış anlamına gelir.

"Bir ulus, yalnız kendi gücüne dayanarak varlığını ve bağımsızlığını sağlayamazsa, şunun-bunun oyuncağı olmaktan kurtulamaz. Böyle uluslar başkalarının denetimini de yönetimini de hak etmişlerdir." (K. Atatürk)

[1]<https://www.globalresearch.ca/agribusiness-giants-seek-to-gain-worldwide-control-over-our-food-supply/7735>

[2]A.g.e

[3]A.g.e

[4]https://fpif.org/destroying_african_agriculture/

[5]A.g.e

[6]A.g.e

[7]A.g.e

[8]https://www.globalresearch.ca/the-battle-against-the-global-food-conglomerates-the-seeds-of-agroecology-and-common-ownership/5612557?utm_campaign=magnet&utm_source=article_page&utm_medium=related_articles

[9]<https://www.nytimes.com/interactive/2017/07/16/world/americas/venezuela-shortages.html>

[10]A.g.e

[11]Furkan Arda, 1950-1960 Döneminde Türkiye-ABD İlişkilerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi 2018, Trakya Üniversitesi

[12]<https://odatv.com/turkiye-tarimi-nasil-cokertildi-0412171200.html>

[13]<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/289257>

[14]<http://www.ngazete.com/nuray-basaran-yazdi-tarim-bakanliginda-neler-oluyor-4-yatak-odasindan-dagitilan-dogrud-4049h.htm>

[15]<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/11/20061108-1.htm>

[16]<http://r-komplex.org/haber/106/kissingerin-hayaliydi-gercek-oldu-tuerkiye-gidada-disariya-muhtac-adnan-cobanoglu>

[17]<https://ilerihaber.org/icerik/istanbul-ve-ankarada-tanzim-satis-noktaları-kuruldu-93516.html>

[18]<https://www.globalresearch.ca/organic-agriculture-capitalism-and-the-parallel-reality-of-the-pro-gmo-evangelist/5506414>

[19] Türkiye Nereye Gidiyor, Prof.Dr. Duran Bülbül

[20]<http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/tarim-sovalye-nisani-129-yil-sonra-turkiye-ye-verildi-22106769>

[21]<http://www.ngazete.com/tarim-bakanliginda-neler-oluyor-8-tarim-teknolojisi-ve-kapasite-gelistirmeyi-ingiltere-4433h.htm>

[22]<https://www.sozcu.com.tr/2018/yazarlar/soner-yalcin/kabine-notlari-2514583/>

[23]<https://yesilgazete.org/blog/2019/02/18/25-ilde-patates-ekimi-yasaklandi/>

[24]<https://www.yenicaggazetesi.com.tr/bakandan-iliginc-savunma-paramiz-var-ki-ithalat-yapiyoruz-217981h.htm>

[25]<https://www.tgrthaber.com.tr/politika/cumhurbaskani-erdogan-gereken-dersi-verdik-verecegiz-2629179>

[26]https://odatv.com/vid_video.php?id=8FHD0

[27]<https://odatv.com/reis-yenildi-11101822.html>

Osman Başbüyük

Odatv.com

□

Osman Başbüyük

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

